

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

4 Quando sacrilegium censendum sit esse peccatum mortiferum, quando veniale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

DUBITATIO IV.

Quando sacrilegium censendum sit esse peccatum mortiferum, quando veniale.

20
Quale peccatum.

Respondeo, Mortiferum esse, Primò, Quando procedit ex contemptu rei sacræ; vel cultus ad quem refertur: talia sunt sacrilegia hæreticorum, cum vasa sacræ, Sacramenta, altaria, templa, imagines Sanctorum, reliquias & similia violant, profanant, proterunt, vastant: cum Sacerdotes, Religiosos, vel alios viros Ecclesiasticos, quia tales sunt, malè tractat, contumeliis afficiunt, &c. tunc enim ipsum sacrilegium, seu violatio sanctitatis rei directè est intenta. Secundò, Quando fit aliquid voluntariè in materia graui, quod peculiarem repugnantiam habet cum rei sanctitate; vt si habens votum castitatis fornicetur, si actus matrimonij fiat in loco sacro, etsi occultè, extra casum necessitatis, &c. si longum opus seruire die festo.

Secùs si materia sit parua; vt si opus sit breue, vel si non habeat repugnantiam peculiarem cum sanctitate rei, sed solum generalem. quo modo omnia peccata repugnant sanctitati loci & temporis, & personæ; vt si quis loco sacro, vel die sacro detrahatur proximo, se inebriet, malum alteri imprecetur, contractum iniquum faciat, &c. tunc enim malitia sacrilegij per se non est nisi venialis, etiam si peccatum, cui coniungitur, per se mortiferum sit. Tertio, Quando ex ignorantia vel negligentia crassa fit aliqua notabilis iniuria rei sacræ; vt si quis malè baptizet, consecret, absoluat; si in irregularitate vel censura ordinetur vel ordinet; si in peccato mortali vel excommunicatione Sacramentum administret, vel accipiat, & alia huiusmodi. Si autem ignorantia vel inaduertentia, ex qua procedit opus, sit leuis, erit solum veniale: si inculcata, nullum.

21
Pena sacrilegiorum.

De penis sacrilegiorum vide multa 17.q.4. Solum Notandum est hoc loco, non omnes sacrilegos incurrere penam excommunicationis lætæ sententiæ ipso facto, sed quosdam tantum. Primò, Percussores Clericorum; cap. 27. Si quis suadente. 17.q.4. Secundò, Incendarios, qui Ecclesias vel alia loca sacra incendunt & vastant; cap. Tua nos. 19. de sententia excommunicationis; estque communis sententia Canonistarum. Verum iste Canon hoc non efficaciter probat, vt ostendit Caietanus v. Excommunicatio, cap. 22. & Nauarrus cap. 27. n. 94. solum enim dicitur, etiam incendarios, ex quo sunt per Ecclesia sententiam publicatam, pro absolutionis beneficio ad Sedem Apostolicam mittendos: vnde Glossa dicit primùm excommunicandos per Episcopum, iuxta hunc Canonem, & tunc publicandos. nullus autem alius Canon est, per quem ipso facto excommunicentur, vt docent Caietanus & Nauar. supra. Itaque nisi consuetudine à Prælati approbata (quæ ex communi sententia Doctorum orta esse potuit) excommunicati sint, videri possunt non esse ipso facto excommunicati. Suares noster & quidam alij dicunt, illos esse excommunicatos per cap. Conquesti. 22. de sentent. excomm. vbi excommunicantur qui effringunt & spoliant Ecclesias: qui enim incendunt, possunt dici illas effringere, cum

omnino destruant; & spoliare, quia hoc nomine quæuis damnificatio rebus Ecclesia illata continetur; vt si quis frangat, vel laceret, vel comburat imagines, vestes sacras, &c. non minùs spoliatur quàm qui hæc secum asportat. Hæc sententia mihi probatur; cum enim hic Canon editus sit in Ecclesiæ fauorem, verba amplè sunt interpretanda, quantum orationis proprietas patitur.

Tertio, Qui effringunt & simul spoliant Ecclesiam vel alium locum pium; d. cap. Conquesti. 22. de sententia excommunicationis. Vbi nota, alterum non sufficere, sed vtrumque debere coniungi, effractionem & spoliationem; vt Caietanus cap. 21. v. Excommunicatio, & Nauar. num. 94. docent.

Quartò, Qui gabellas, collectas, & similia imponunt Clericis, vel imposta exigunt, vel exigunt absque Summi Pontificis concessu, de quo & aliis quibusdam contra libertatem Ecclesiasticam, vide Bullam Cænz Domini. vide etiam Concilium Trident. sess. 22. cap. 11. de inuasiõibus bonorum & Iurium Ecclesiasticorum, & locorum piorum.

DUBITATIO V.

Quid sit blasphemia, quotuplex, & quàm graue peccatum?

Blasphe-mia generatim significat omne contumeliosum & maledictum in aliquem, præsertim alicuius dignitatis & excellentiæ, vt ex Auctoribus profanis constat, & ex Apostolo 1. ad Corinth. 4. *Blasphemamus & obsecramus.* & ad Titum 3. *Admone illos neminem blasphemare:* hoc est maledicere, conuitiari, vt Hieronymus ibidem docet. Tamen ex vsu Patrum & Theologorũ ordinariè accipitur pro contumelia in Deum; qui est summiæ excellentiæ & dignitatis: nimirum cum aliquid dicitur, quo eius honori derogatur. Vnde D. Augustinus lib. de Moribus Manichæorum cap. 11. *Est autem blasphemia, cum aliqua mala dicuntur de bonis.* Itaque iam vulgo blasphemia non accipitur, nisi mala verba de Deo dicere. De hominibus namque dubitari potest: Deus vero sine controuersia bonus est. Quod igitur in homines est contumelia, hoc in Deum est blasphemia. Nauar. cap. 12. num. 81. sic definit: *Blasphemare est tacite vel expresse verbo vel scripto contra Deum vel Sanctos eius aliquid contumeliosum dicere.* Sed qua parte tendit in Sanctos, non tam videtur esse blasphemia, quæ Deum impetit, & religioni opponitur, quàm peccatum contra honorem Sanctorum, oppositum dulciæ. Verum tamen est quod Nauarrus dicit. Nam contumelia Sanctorum in Deum redundat; & hæc ratione habet rationem blasphemie, non autè quatenus sistit & terminatur in Sanctos. Formaliter itaque definiti potest: *Blasphemia est iniuriosa in Deum locutio; siue: Est locutio in Deum contumeliosa; siue: Est contumelia in Deum verbo irrogata.* Contumelia generatim dicitur omnis inhonoratio; seu omne signum vel factum, quo honori alterius derogatur. Directè enim opponitur honori. Nam etsi potissimum fiat verbis, quæ significandi principatum obediunt, sæpè tamen fit aliis signis, vt ex vsu probatorum Auctorum constat; & docet D. Thomas q. 72. art. 1. *Alia enim est contumelia*

23

Quid sit.

24
Contumelia.